

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

Nr.
Į 2023-10-18 Nr. (1.5 E) 2T-1235

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MEDIACIJOS ĮSTATYMO NR. X-1702 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 21, 22, 23, 26, 28, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 3¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo Nr. X-1702 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 21, 22, 23, 26, 28, 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projektą, teikia dėl jo šias pastabas:

1. Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo Nr. X-1702 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 21, 22, 23, 26, 28, 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projektu keičiamu Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymu (toliau – Įstatymas) yra siūloma Mediatorių rūmams, kurių teisinė forma yra asociacija, perduoti dalį Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos funkcijų. Pažymėtina, kad kai kurios iš nurodytų funkcijų laikytinos viešojo administravimo funkcijomis administracinių sprendimų priėmimo, teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo ir laikymosi priežiūros srityje, pvz., Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo sudarymas ir tvarkymas, mediatorių kvalifikacijos tobulinimo priežiūra. Kai kurios Mediatorių rūmams planuojamos pavesti funkcijos turi administracinio reglamentavimo, kaip jis yra apibrėžiamas Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje, požymių: metinės mediatoriaus veiklos ataskaitos teikimo tvarkos nustatymas, mediatorių veiklos vertinimo komisijos nuostatų patvirtinimas.

Šiame kontekste atkreiptinas dėmesys į Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 2 punktą, kuriame nustatyta, kad asociacijoms (išskyrus asociacijas, veikiančias pagal atskirus jų veiklą reglamentuojančius įstatymus) gali būti suteikiami viešojo administravimo įgaliojimai tik administracinių sprendimų priėmimo, administracinių paslaugų teikimo bei teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo ir laikymosi priežiūros srityse (administracinio reglamentavimo ir viešųjų paslaugų teikimo administravimo įgaliojimai nurodytoms asociacijoms negali būti suteikiami), kai tokie įgaliojimai yra tiesiogiai susiję su

asociacijos veiklos tikslais ir kai nėra valstybės ir savivaldybių institucijų ar įstaigų, kurioms šie įgaliojimai gali būti suteikti.

Atsižvelgdami į tai, siūlytume aiškinamajame rašte atskleisti poreikį Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos atliekamas viešojo administravimo funkcijas perduoti Lietuvos mediatorių rūmams, paaiškinti, kodėl esamas modelis, kai minėtas funkcijas atlieka Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba, nėra optimalus, kokie yra jo trūkumai, kuriuos ketinama Įstatyme siūlomais sprendimais šalinti. Kadangi viešojo administravimo sistemoje atsiras naujas viešojo administravimo subjektas – Lietuvos mediatorių rūmai, siūlytume aiškinamajame rašte įvertinti Įstatymu siūlomų sprendimų poveikį viešojo administravimo sistemai: įvertinti, kaip siūlomi sprendimai atsilieps Lietuvos mediatorių rūmams perduodamų viešojo administravimo funkcijų atlikimo kokybei ir skaidrumui, viešojo administravimo sistemos nuoseklumui (aiškumui).

Taip pat, siūlytume įvertinti galimybę metinės mediatoriaus veiklos ataskaitos teikimo tvarkos nustatymo, mediatorių veiklos vertinimo komisijos nuostatų ir personalinės sudėties patvirtinimo funkcijas pavesti kitam subjektui (pvz. teisingumo ministrui). Manytume, kad taip pat turėtų būti pakoreguota ir Lietuvos mediatorių rūmams siūloma pavesti funkcija „organizuoja ir įgyvendina mediatorių veiklos vertinimą“, nes mediatorių veiklos vertinimas bus įgyvendinamas per kolegialią instituciją – mediatorių veiklos vertinimo komisiją.

Jeigu būtų neatsižvelgta į minėtus siūlymus, Įstatymo nuostatos galimai neatitiktų Viešojo administravimo įstatyme nustatytų reikalavimų dėl viešojo administravimo įgaliojimų suteikimo asociacijoms mąsto, o taip pat, susvyruotų mediatorių veiklos vertinimo komisijos, kaip kolegialios institucijos, statusas – šios komisijos nuostatus ir personalinę sudėtį pavedus tvirtinti Lietuvos mediatorių rūmams, ji taptų labiau panaši į Lietuvos mediatorių rūmų organą, o ne kolegialią instituciją.

2. Įstatymo 3¹ straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad *kiekvienas mediatorius, išskyrus mediatorius, kurie yra teisėjai, yra Lietuvos mediatorių rūmų narys. Mediatoriaus narystė gali būti sustabdyta Lietuvos Respublikos mediatorių rūmų įstatuose nustatyta tvarka.*

Kadangi šia nuostata yra įtvirtinama privaloma mediatorių narystė Lietuvos mediatorių rūmuose, siūlytume įvertinti galimybę Įstatyme reglamentuoti narystės Lietuvos mediatorių rūmuose pradžios, sustabdymo, atnaujinimo ir pasibaigimo pagrindus. Narystės Lietuvos mediatorių rūmuose pradžia galėtų būti susieta su įrašymo į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą momentu, narystės Lietuvos mediatorių rūmuose pasibaigimas – su išbraukimu iš mediatorių sąrašo. Taip pat turėtų būti aiškiai reglamentuota, ar laikinai sustabdžius mediatoriaus veiklą ir padarius atitinkamą žymą mediatorių sąrašė, mediatorius lieka Lietuvos mediatorių rūmų nariu, ar jo narystė Lietuvos mediatorių rūmuose taip pat laikinai stabdoma.

3. Įstatymo 6 straipsnio 3 dalies 2 punkte nurodyta, kad asmuo, siekiantis būti įrašytas į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą Lietuvos mediatorių rūmams pateikia dokumentus, įrodančius, kad jis atitinka šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytus reikalavimus (įskaitant reikalavimą išlaikyti mediatorių kvalifikacinį reikalavimą).

Atsižvelgdami į tai, kad mediatorių kvalifikacinį egzaminą organizuos Lietuvos mediatorių rūmai, manytume, kad reikalavimas Lietuvos mediatorių rūmams pateikti dokumentą, įrodantį, kad minėtas egzaminas yra išlaikytas, yra perteklinis ir siūlytume jo atsisakyti.

4. Įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad *mokėjimo už įrašymą į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą tvarką nustato teisingumo ministras, suderinęs su Lietuvos mediatoriaus rūmais.*

Atkreipiamo dėmesį, kad sprendimas įrašyti asmenį į Lietuvos mediatorių sąrašą laikytinas administraciniu sprendimu pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 2

straipsnio 5 dalį. Viešojo administravimo įstatymas nenumato galimybės imti įmoką už administracinio sprendimo priėmimą (vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 19 straipsnio 6 dalimi, rinkliava arba kitas atlyginimas gali būti imami už administracinių paslaugų teikimą, o ne administracinius sprendimus).

5. Įstatymo 6 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad Lietuvos mediatorių rūmų sprendimai dėl asmenų įrašymo į Lietuvos mediatorių sąrašą gali būti skundžiami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Atsižvelgdami į Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio, reglamentuojančio viešojo administravimo subjekto priimto administracinio sprendimo apskundimą, nuostatas, siūlytume numatyti galimybę Mediatorių rūmų priimtą administracinį sprendimą apskūsti ir patiems Mediatorių rūmams, ne tik teismui.

Atitinkama pastaba taikytina ir Įstatymo 9 straipsnio 3 daliai bei 10 straipsnio 5 daliai.

6. Įstatymo 6 straipsnio 8 dalyje nurodyta, kad prašymus įrašyti į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą ir kitus šio straipsnio 3 dalyje nurodytus dokumentus Lietuvos mediatorių rūmams asmenys gali pateikti *per atstumą elektroninėmis ryšių priemonėmis, jeigu yra galimybė nustatyti asmens tapatybę, arba kreipdamiesi tiesiogiai į Lietuvos mediatorių rūmus*.

Iš esamos formuluotės susidaro įspūdis, kad prašymai galės būti pateikiami tik elektroninėmis ryšių priemonėmis arba tiesiogiai atvykus į Lietuvos mediatorių rūmus, o, pvz., negalės būti pateikiami paštu.

Atkreipiame dėmesį, kad viešojo administravimo subjektams teikiamų prašymų pateikimo būdus reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas. Šio įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad asmenys prašymus gali pateikti *per E. pristatymo sistemą, kitomis elektroninių ryšių priemonėmis, paštu, kreipiantis asmeniškai arba per atstovą*.

Atsižvelgdami į tai, siūlytume tikslinti prašymų pateikimo būdus arba duoti nuorodą į Viešojo administravimo įstatymą.

Vidaus reikalų viceministras (-ė)

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerija 188601464, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl įstatymo projekto derinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-11-09 Nr. 1D-5613
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-11-10 Nr. 1T-1397
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sigita Ščajevienė, Viceministras
Sertifikatas išduotas	SIGITA ŠČAJEVIENĖ, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-11-09 15:55:17 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-11-09 15:55:31 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-05 09:38:13 – 2026-05-04 09:38:13
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.74.5
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-12-11 13:21:03)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-12-11 13:21:04 DBSIS